

החלטה

אבו ערה, ת"ז- _____ (_____), נעצר בצו, המאריך את מעצרו המנהלי, מיום 9 בספטמבר 2005 עד יום 25 לדצמבר 2005, בגין חיותו פעיל פח"ע אשר לו כוונות ביצוע פיגועים חמורים. המשיב נתון במעצר מנהלי מאז נובמבר 2001.

העצור חובא בפני לשם ביקורת שיפוטית על מעצרו המנהלי, בהתאם לחוקאת חצו בדבר מעצרים מנהליים (חוקאת שעה) (אזור יהודה והשומרון) (מס' 1226), תשמ"ח - 1988. הדין בעניינו נחלק לחלק גלוי, במעמד שני הצדדים, ולחלק חסוי, כלשכתי ללא טכנות הצדדים.

התובע ציין, כי לא התקבל מידע חדש בעניינו של העצור, ואף אשר כי העצור מוחזק מעל שלוש וחצי שנים. עם זאת, ולמרות כי בצו מעצר עשירי עסקיין, מבקשת התביעה הצבאית כי אאשר את חצו במלואו.

הסגורית חמלומדת חילקה את טענותיה לשני חלקים, חלק פרונדורלי, וחלק מחותי.

בחלק הראשון של טענותיה הטעימה הסגורית כי על מרשח להשתחרר מיד, וזאת לנוכח העובדה כי החוקתו אסורה לאור העובדה כי לא התקיימו בעניינו הוראותיו של סעיף 4(א) לצו בדבר מעצרים מנהליים. הטרונייה העיקרית של הסגורית מופנית נגד וזהג אשר השתרש בבית משפט הצבאי בקציעות, בהג אשר מחותו הינו קביעת זיונים הנקראים "דיוני דחייה", דיונים אשר נקבעים מלכתחילה לדחייה, וזאת רק על מנת לעמוד בדרישות של הסעיף הנ"ל. טוענת הסגורית כי מנשה זה אינו עונה על הדרישות כאמור.

אדון ראשית כל בטענת זו, שחרי אם יתברר כי מוחזק העצור בניגוד לחוק אין ספק שמסקנה זו תשפיע רבות על עניינו של העצור. סעיף 4(א) לצו בדבר מעצרים מנהליים קובע כדלהלן:

נעצר אדם לפני צו זה, יובא תוך 8 ימים מעת מעצרו כאמור לפני שופט כמשמעו בסעיף 3(ב1) לצו בדבר הוראות בטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), התש"ל - 1970 (להלן: הצו בדבר הוראות בטחון), ובלבד שדרגתו לא תפחת מדרגת רס"ן. השופט רשאי לאשר את צו המעצר לבטלו או לקצר את תקופת המעצר שבו; לא חובא העציר לפני השופט ולא הוחל בדיון לפניו תוך 8 ימים כאמור, ישוחרר העציר, וזאת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין ותחיקת בטחון.

מסעיף זה עולה באופן מפורש כי עצור מנהלי חייב להיות מובא בפני שופט, וחידון בפני השופט חייב להתחיל, בטרם יחלפו 8 ימים מעת הוצאת צו המעצר.

תחילת הדיון – מאי משמעו

אין בתחיקת הביטחון הגדרה למונח זה, ואף בהינה של פסיקת בתי המשפט בישראל אינו מחדש בשאלה זאת רבות. עם זאת, מפסק הדין המובא לחלן ניתן להבחין במגמה אחת ברורה, נטייה לרחיב את משמעותו של חביוני דיון.

כך בע"מ (ירושלים) 5624/04 - ע"ד זרימי יודם ואחי ג' ע"ד כהן משה . (תק-מח 12005), בחלטתו אשר נסובה סביב השאלה מה נכנס לגדר המושג דיון המופיע בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע:

בית-משפט קמא, בפסק דין מנומק היטב, דחה את התובענה בקבעו, כי למשיב עומדת ההגנה שבסעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, השוללת קיומה של עילה למשפט אזרחי בגין פרסום שנעשה במסגרת הליכים משפטיים, לרבות פרסום על-ידי בעלי הדין או באי-כוחם, תוך כדי דיון כאמור. אמנם המכתב לא נשלח במסגרת של בירור התובענה, אך צדק השופט המלומד בציינו, כי החלכה הפסוקה הרחיבה את משמעות המונח "דיון" וכללה בחובו את כל מה שמתרחש במסגרת החליך, החל מכתבי הטעות וכלה בסיכומים שבכתב.

האם כל הליך בפני שופט יכול להיחשב כדיון? למרות הדברים העולים מפסק הדין הנ"ל, אינו סבור שניתן לראות בישיבה הנקראת "דיון דחייה" דיונים של ממש, ואין היא ממלאת את דרישות סעיף 4(א) לצו, ואבהיר את דבריי.

כאמור, למרות ההרחבה של המונח דיון, לא ניתן לצקת תוכן למונח משפטי במנותק מהקשרו. סעיף 4(א) לצו בדבר מעצרים מנהליים נחקק מתוך מטרה ברורה, מטרה אשר עולה בבירור מהחובה אשר היא מטילה על המערכת המשפטית. המפקד הצבאי סבר, ואין אני נכנס עתה לשיקוליו, כי יש צורך בביקורת שיפוטית מהירה על צווי מעצר מנהליים. על מנת להבטיח ביקורת מהירה זו, קבע המפקד הצבאי בצו, כי הדיון בענייניו של העצור יחל תוך 8 ימים ממועד מעצרו של העצור על פי הצו.

אם לביקורת שיפוטית מהירה ואפקטיבית התכוון המפקד, האם יוצאים ידי חובה בחבאת העצור בפני שופט כך שבית המשפט יבשר לו שאין הוא מקיים דיון, אין תוא מעין בחומר, ואין הוא למעשה מכיר את חמידע העומד בבסיס מעצרו? האם פטורים אנו ממצוות המחוקק אך בגלל שעניינו ראו את העצור? אכן, גם אני בחודשים האחרונים נהגתי כך, וגם אני פניתי לעצורים וחודעתי להם כי לא יתקיים היום דיון בעניינם כלל, ולמעשה עניינם לא נקבע לשמיעה לגופו של עניין, אך כעת אני סבור כי מעשים אלה אינם מבוססים, וסותרים את תוצאות הצו.

אין ספק בעיניי כי הכוונה עומדת בבסיס תוצאות הצו בדבר מעצרים מנהליים הינה כי בית המשפט יהווה ערכאת ביקורת על חלטות מנהליות, וכי סבור המפקד הצבאי שיש מקום ששופט מקצועי יבחן גם הוא את הצורך בתוצאת הצו. כמו כן סבר המחוקק במקרה הזה כי על ביקורת זו להתקיים תוך זמן קצר ביותר. עם זאת, ברור הוא שלא כל דיון יכול להתחיל ולחסיים באותו

מעמד, וברור גם שלא ניתן לחייב מתן החלטה ביום הדיון במקרים מסוימים, ולכן לא קבע המפקד כי הדיון חייב לחסתיים תוך 8 ימים. לחסתיים לא- אך להתחיל התחלה ממשית כן.

לאורך האמור אני סבור כי אין מקום לקבוע דיון, ללא תיאום עם הסגור, אשר כל מהותו מלכתחילה נועד לדחייה. עם זאת, אין פסול בעיניי בקביעת מועד, בתיאום עם סגורו של העצור, כך שהדיון בנוכחות הסגור יתקיים מעל 8 ימים מהיום שנכנס הצו לתוקף, ובתנאי שתוך שמונה ימים עניינו של העצור יובא בפני שופט, וחשופט יבחן אם קיימת הצדקה, אף לכאורה, להוצאת הצו.

אם כן, הגעתי לכלל מסקנה כי דיוני דחייה אינם עומדים בדרישת הצו, האם זה אומר כי העצור מוחזק עתה שלא כדין? התשובה היא שלא. מוכרת הפטיקה הקיבעת כי אף אם מוחזק אדם שלא כדין בשלב כלשהו במעצרו, אין עובדה זו פוסלת לגמרי את האפשרות המשפטית להורות על המשך מעצרו אם הדבר מוצדק. עם זאת, החזקת אדם שלא כדין באמור תהווה משקל בכל דיון המשך במעצרו.

במקרה הנכחי מוחזק העצור כארבע שנים כחבתסס על חומר אשר נאסף לפני כחמישים חודש, ואשר על פיו עולה חשד ממשי שהעצור התכוון לבצע פיגוע התאבדות.

במ"מ 1693/05, בעניינו של י _____ בנאת, כתבתי את הדברים הבאים:

הלעד יוחזק אדם במצור מנחלי! שאלה זו עלתה כבר במלוא חריפותה בעניינו של עצור זה עצמו, בעמ"מ 1458/04 שנידון בפני כבוד נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, אלי"מ שאול גורדון. בעיר זה קבע הנשיא שישה מבחני עזר אשר יסייעו למפקד הצבאי ולשופט בבואם להכריע בשאלת המשך הוועצור.

מתוך מבחני עזר אלה, שלושה ניתן להגדירם כסטטיים, כאשר את שלושת האחרים ניתן להגדיר כדינאמיים. למה תכוונח? שלושת המבחנים הנוגעים למעשה, לעושה ולטיב המידע היום מבחנים אשר נשקלים במעמד הוצאת צו המעצור הראשון, ואין הם משתנים רבות לאורך זמן. לעומת זאת, שני מבחנים נוספים, המקום והזמן הינם משתנים, שעל אף שאין להור כי בהכרח משתנים עם הזמן, לא מן הנמנע שבך יהיה. לבשוף קיים מבחן שבזכרה משתנה משקלו בכל דיון, והוא כמובן חלוף הזמן.

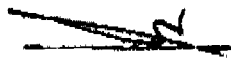
כאשר בוחנים את שלושת המבחנים האחרונים ואת השינויים בהם, ניתן להבחין בתמורה הנוגעות ישירות לעניינו. בחודשים האחרונים אנו עדים לרניעה מסוימת במצב הלוחמתי בו היינו נתחים בשנים האחרונות. על אף כי עוד מוקדם לקבוע אם אכן חלה אצל יריבינו שינוי של ממש, אין ספק כי המאורעות הנוראים אשר מקדו אותנו חדשה לבקרים לפני שנתיים שלוש, כבר אינם נותרתשים באותה תדירות.

עובדות אלו נוגעות הן למבחן המקום, והן למבחן הזמן, ולדידי מסקנה זו מביאה אותנו לצד גוסף לקראת הכרעה בעניינו של העצור.

כאמור, גם לחלוף הזמן השמעה על שאלת המשך מעצרו של העצור. במשטחה זה לא הלה שגוי גדול יחסית לדיון הקודם כמובן, אך בראיה כוללת על המעצר התמונה העולה היא קשה מאד. כאמור לעיל, העצור מוחזק במעצר מנהלי זה שלוש שנים. בנסיבות אלה חלוף הזמן כבר איננו עוד שיקול במערכת השיקולים, אלא חשיקול ב"ח" הידיעה.

לאחר עיון בחומר החסוי אשר חוצג בפני ובחתחשב בעדכניות שלו, בחתחשב בתקופת מעצרו של העצור, ובעובדה כי נגרם לו עוול כפי שצוין בחתחבה לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא יוחיח ניתן לחאריך את מעצרו של החשוד פעם נוספת ללא שיוצג חומר חדש ומשמעותי אשר יכול לחמשיך ולכסט את מעצרו.

לנוכח האמור אני מקצר באומן מחתי את צו המעצר אשר נחתם בעניינו של העצור כך שיעמוד על חודשיים, ויסייגם ביום 25/11/2005.
ייתן ביום 26/10/05, שלא כמעמד הצדדים.
לצדדים זכות ירעור כאמור בדיון.

רס"ן מנחם ליברמן

שופט צבאי